

Udskriftsdato: 15. december 2025

2022/2 BSF 98 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om et forsøg med kontrolleret salg af cannabis i en 5-årig prøveperiode

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 17. marts 2023 af Rosa Lund (EL), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF),
Steffen Larsen (LA) og Torsten Gejl (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om et forsøg med kontrolleret salg af cannabis i en 5-årig prøveperiode

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at igangsætte et lovforberedende arbejde, som skal munde ud i lovforslag, der tillader statsautoriseret salg af cannabis i en prøveperiode på 5 år inspireret af den model, som Københavns Kommune har foreslået, hvor salg er lovligt fra statskontrollerede udsalgssteder, og hvor borgeren ikke straffes for at købe, opbevare eller indtage cannabis til eget forbrug.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 146 om at legalisere cannabis i en 5-årig prøveperiode, folketingsåret 2021-22. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2021-22, tillæg A, B 146 som fremsat, tillæg B, beretning over B 146, og tillæg F, møde 104, kl. 15:11.

Det eksisterende forbud mod cannabis har ikke begrænset hverken forbrug eller salg af cannabisprodukter i Danmark siden forbuddets indførelse for 40 år siden. De seneste tal fra Sundhedsstyrelsens rapport »Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge« fra 2022 viser, at op mod 33 pct. af alle unge under 25 år har røget hash. Ser man på den generelle udvikling i forbruget blandt de 16-44-årige, er andelen af personer, der angiver, at de har brugt hash inden for den seneste måned, nogenlunde konstant i perioden 2000 til 2021 (se Sundhedsstyrelsens rapport). Den eksisterende lovgivning kriminaliserer altså en stor andel af borgere, og op mod halvdelen af befolkningen har aktivt brudt det gældende forbud.

Den foreslåede model

Den foreslåede model går i sin enkelthed ud på at tillade statsautoriseret salg af cannabis og oprette offentlige udsalgssteder i kommuner, der ønsker at tilslutte sig ordningen. Ordningens elementer er som følger:

- Detaileddet – kommunale udsalgssteder placeret centralt i bydelene, bemandet med uddannet personale og med information om produkter, skadevirkninger og behandlingstilbud.
- Produkt og pris – produkterne skal modsvare forventningerne hos dem, der benytter sig af cannabisprodukter, og prisen skal svare til prisen på det illegale marked.
- Køber – købere skal være fyldt 18 år og være bosiddende i Danmark.
- Forebyggelse og behandling – der skal udvikles en forebyggelsesstrategi med indsatser, der tager højde for forsøgsordningens muligheder og udfordringer.
- Evaluering – evaluering skal sikre tæt løbende opfølgning med mulighed for justering undervejs.
- Provenuet fra salget af cannabisprodukter skal anvendes til bl.a. forebyggelse og behandling af misbrug.

Kriminalitet

I de sidste mange år er kampen om det illegale marked tilspidset, hvilket har resulteret i årelang bandekrig, uskyldige ofre og et stort ressourceforbrug hos politiet. På trods af mere end 500 årlige anholdelser på Pusherstreet er det stadig muligt at købe hash hver dag. Et sortbørsmarked med meget stor omsætning skaber et stort incitament for banderne, samtidig med at statskassen ikke ser en eneste krone. Selv om en legalisering fortsat rummer muligheden for et sideløbende sortbørsmarked, fjerner det en stor del af indtægtsgrundlaget og dermed også risikovilligheden i forbindelse med narkokriminalitet, hvorfor det forventes at have en stor indvirkning på bande problemerne.

Forebyggelse og behandling

I forbindelse med legalisering efter Københavnermodellen vil det provenu, der opnås i forbindelse med salg af cannabis, skulle anvendes på bl.a. forebyggelse og behandling. Der skal udvikles forebyggelsesstrategier med indsatser, heriblandt formidling af viden til købere, og oplysning om mulighed for rådgivning og behandling skal påtrykkes produkterne.

Mere fokus på forebyggelse og behandling vil være med til at reducere forbruget blandt de personer, der har et misbrug af cannabis i dag.

Internationale erfaringer

Portugal har siden 2001 afkriminaliseret besiddelse af mindre mængder narkotika og cannabis til eget

forbrug. Siden afkriminaliseringen har der været et målbart fald i forbruget, så det i dag er lavere end før afkriminaliseringen. I samme periode er forbruget af alle typer narkotika steget i Danmark, og vi har et højere forbrug end i Portugal.

I de sidste 10 år har 18 stater i USA legaliseret cannabis, og legalisering er på tegnebrættet i yderligere 13 stater. Lige inden nytår blev cannabis fuldt legaliseret i New York. Canada legaliserede ligeledes cannabis i 2018. Der er ingen tal, der indikerer, at en legalisering skulle medføre en stigning i forbruget i hverken USA eller Canada.

Der er ingen tvivl om, at vi ser en udvikling i dag, hvor flere og flere lande legaliserer cannabis. Norge er i gang med at revidere sin narkotikaloggivning, så man ikke længere straffer brugere. Sundhedsstyrelsen i Sverige anbefalede den svenske regering at revidere narkotikaloggivningen med fokus på forebyggelse og skadesreduktion i stedet for straf, og regeringen i Luxembourg har annonceret, at den regner med at have legaliseret brugen af cannabis inden udgangen af 2021. Endelig bliver cannabis med al sandsynlighed legaliseret i Tyskland inden udgangen af 2023.

Skriftlig fremsættelse

Rosa Lund (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et forsøg med kontrolleret salg af cannabis i en 5-årig prøveperiode.

(Beslutningsforslag nr. B 98)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.